

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Статтю присвячено обґрунтуванню ролі інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку інвестиційно-інноваційної моделі сільськогосподарських підприємств. Досліджено ефективність використання інформаційно-комунікаційних технологій за державного регулювання розвитку аграрного сектору. Визначено, що буферні процеси інформатизації сільськогосподарських підприємств мають безпосередній вплив на ефективність управління, оскільки надають менеджерам, фінансистам, керівникам підприємств усіх рівнів новітні методи обробки й аналізу економічної інформації. Обґрунтовано першочергові державні завдання розвитку ІКТ у сільському господарстві України. Запропоновано інституційні напрями державної політики щодо швидкого формування та розвитку інформаційного суспільства в Україні, здатного підвищити конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств.

Ключові слова: сільськогосподарські підприємства; інформаційно-комунікаційні технології; інформаційне суспільство; державне регулювання; конкурентоспроможність.

Постановка проблеми. Розвиток сільськогосподарського сектору задекларовано як пріоритетний напрям економіки України, одну з необхідних умов її національної безпеки. У сучасних умовах національна безпека будь-якої держави дедалі більше залежить від розвитку інноваційної сфери всіх галузей національної економіки, яка завдяки своєму проникненню зумовлює модернізацію та інвестиційну привабливість підприємств, зокрема сільського господарства України.

Нині інноваційний шлях розвитку підприємств тісно пов'язаний із поширенням та зростанням ролі інформаційно-комунікаційних технологій, використання яких у поєднанні з гармонійним розвитком суспільства й держави є одним із найважливіших факторів економічного зростання кожної світової спільноти. Позитивна динаміка стану інформаційно-комунікаційної сфери виступає центральним показником конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Лише фактор технологічних змін забезпечує сталий розвиток країни, незалежно від її місця у світовому рейтингу. Завдяки інформації можливе вирішення критичних питань соціально-економічної діяльності, що стосуються процесу розвитку як сільського господарства, так і сільських районів. Саме тому інформаційно-комунікаційні технології потребують великої уваги з боку держави для формування інвестиційно-інноваційної основи конкурентного статусу сільськогосподарських підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Зважаючи на значний інтерес з боку науковців до проблематики державного регулювання розвитку сільського господарства в Україні, у зв'язку з чим появляється поява наукових праць вітчизняних та зару-

біжних авторів – Л. Федулової [6], В. Кременя [2], А. Ашихина [3], О. Шпикуляка [4] та ін., питання про використання інформаційних систем і технологій в аграрному секторі економіки залишається малодослідженим. Серед українських науковців, які вивчали цю проблематику, можна згадати Г. Мазневу [8], Г. Уткіну [9], А. Зеленкову [7], О. Реву [1], О. Пабата [5] та деяких інших авторів.

Виділення раніше не вирішених частин загальної проблеми. Водночас надзвичайно актуальне для України питання нерозривного взаємозв'язку впровадження інформаційних технологій для ефективного державного регулювання управління конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств досі не стало об'єктом ґрунтовних досліджень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Тому завданням дослідження є обґрунтування ролі інформаційно-комунікаційних технологій у державному регулюванні розвитку сільськогосподарських підприємств на інвестиційно-інноваційній основі.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах ринкової економіки одним з ключових чинників підвищення конкурентоспроможності є здатність підприємства не лише забезпечити високу ефективність безпосередньо виробництва, але й можливість товаровиробника гласно заявити про себе на ринку та вигідно представити своє виробництво, продукцію, послуги, крім того оперативно отримати аналітичну й маркетингову інформацію, необхідну для успішного розвитку бізнесу. Це, у свою чергу, стає можливим зі створенням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Критичний огляд наукових праць та літератури свідчить про те, що сьогодні для позначення технологічної складової інформаційного суспільства набули самостійного поширення такі терміни як інформаційні технології, інформаційна система. Однак, на нашу думку, розглядати їх відокремлено один від одного є не досить вдалим, оскільки основною умовою для функціонування інформаційних технологій виступають інформаційні системи управління сільськогосподарського підприємства, які являють собою комплекс взаємопов'язаних компонентів, що характеризують різні сторони інформаційної діяльності суб'єкта господарювання в процесі реалізації функцій управління в межах його організаційно-управлінської структури [1]. Інформаційні системи сільськогосподарського виробництва покликані підвищити оперативність і якість обробки інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень як в окремих структурних підрозділах, так і в масштабах усього підприємства в цілому.

При цьому вирішальним чинником у впровадженні й застосуванні інформаційних технологій та інформаційних систем виступає інформація, а точніше дії, пов'язані з нею: обробка, зберігання, опрацювання, передача, обмін не тільки всередині та між суб'єктами інформаційного об'єкта, але й ззовні за допомогою відповідних мережевих технологій (комунікацій). Виходячи з цього, найбільш доцільно використовувати саме термін «інформаційно-телекомунікаційні технології», які в цьому дослідженні розглядаються як сукупність сучасних технологій, що використовуються для управління, обробки, зберігання, візуалізації, зміни та передачі інформації про стан використання земель сільськогосподарського призначення – найважливішого стратегічного ресурсу сільськогосподарського підприємства.

Очевидно, що в сучасних умовах інформаційно-телекомунікаційні технології (ІКТ) розширюють можливості ефективного управління, оскільки надають менеджерам, фінансистам, керівникам підприємства всіх рівнів новітні методи обробки й аналізу економічної інформації, необхідної для прийняття оптимальних рішень, що призводить до підвищення конкурентоспроможності як підприємств у цілому, так і його персоналу та продукції. Більше того, процеси проектування та здійснення управлінської діяльності взагалі неможливі без постійного отримання та споживання інформації і мають ґрунтуватися на належному інформаційному забезпеченні. Мається на увазі, що для формування й реалізації управлінського впливу в кожний момент потрібна відповідна саме цьому моменту інформація про стан керованої системи та процеси, що в ній відбуваються.

При цьому така інформація має надходити з бажаними точністю, повнотою та достовірністю. У практичному плані це означає необхідність не збільшення чи зменшення обсягів інформації, а її ретельного відбору. Зайва чи надмірна інформація тільки ускладнює процеси обробки інформаційних потоків, підготовки, прийняття та реалізації важливих управлінських рішень. Важливою умовою при цьому є те, щоб необхідна інформація надходила своєчасно [2]. Відпо-

відальність за її використання в такому разі лежить в повній мірі на керівникові сільськогосподарського підприємства, який здійснює його управління та виступає одночасно і суб'єктом, і об'єктом такого управління. Так, під час виконання функції управління сільськогосподарським підприємством керівник зазвичай виступає суб'єктом управління. Однак свої управлінські функції він виконує на підставі інформації, яку отримує від своїх підлеглих – служби маркетингу, виробничих, фінансових, постачальних, збутових та інших підрозділів, що відповідають за стан використання землі. Тому під час отримання інформації від відповідних осіб він вже виступає в ролі об'єкта управління, оскільки разом з одержанням інформації кваліфіковані спеціалісти надають певні пропозиції й обґрунтовані рекомендації стосовно можливого прийняття та здійснення доцільних рішень та необхідних впливів на виробничу систему.

За таких умов керівник сільськогосподарського підприємства виступає генератором отриманої інформації, свого роду фільтром для подальшого її опрацювання та апробації в процесі управління підприємством для отримання максимально правильного рішення та реалізації кінцевої мети – створення міцного, конкурентоспроможного підприємства, здатного маневрувати на ринку та подолати вимоги нового часу. Буферні процеси інформатизації сільськогосподарських підприємств мають безпосередній вплив на ефективність управління, оскільки надають менеджерам, фінансистам, керівникам підприємства всіх рівнів новітні методи обробки й аналізу економічної інформації, необхідної для прийняття оптимальних рішень, що призводить до підвищення конкурентоспроможності як підприємства в цілому, так і його персоналу та продукції. Більше того, процеси проектування та здійснення управлінської діяльності взагалі неможливі без постійного отримання та споживання інформації і мають ґрунтуватися на належному інформаційному забезпеченні. У цьому аспекті точність, повнота та достовірність інформації слугує кумулятивним індикатором управлінської системи, здатної маневрувати на ринку та подолати вимоги нового часу.

Із цієї позиції інформація перетворилась на глобальну цінність, поєднавши весь світ у єдину систему, яка існує тут і зараз, тобто функціонує в онлайн-режимі. Принцип роботи в режимі реального часу закладено в Інтернет-ресурси, електронні системи та мобільний зв'язок, за допомогою яких традиційні парадигми управління переходять на якісно новий рівень, набувають більш прогресивних та ефективних форм взаємодії між виробником, продавцем та споживачем.

Сьогодні, мабуть, немає такого індивіда, який би не користувався, принаймні не чув, про Інтернет та мобільний зв'язок. Так, Інтернет забезпечує високу ефективність у поданні та засвоєнні інформації, що посилює зв'язок виробника, продавця та споживача [5]. Він ефективно використовується для проведення польових та кабінетних маркетингових досліджень, аналізу на внутрішньому та зовнішньому ринках попиту та пропозиції продукції, що виробляється.

Статистичні дані про кількість відвідувачів сайту дають змогу скласти адекватну картину про популярність компанії, не залучаючи відвідувачів до активних дій, а така функція, як «Залиште свій коментар про роботу компанії», може слугувати своєрідним невідомим опитуванням користувачів та потенційних клієнтів про стан та майбутні перспективи розвитку компанії – товаровиробника сільгосппродукції. Понад 86 % підприємств України під'єднано до Інтернету. За офіційними даними Державної служби статистики України у 2012 році, 91,1 % українських підприємств використовували у своїй роботі комп'ютери. Серед них 62,7 % підприємств мали власну внутрішню комп'ютерну мережу [11].

Іншу ситуацію ми спостерігаємо в сільській місцевості – безпосередньо місцях виробництва сільгосппродукції. Незважаючи на те, що до всіх сільських районів (райцентрів) проведено магістральні канали зв'язку, у багатьох сільських населених пунктах ще не реалізовано достатній швидкісний доступ до Інтернету. Крім того, широкому застосуванню Інтернету в сільському господарстві заважають традиційні консерватизм і недовіра аграріїв до нових маркетингових, технологічних, інформаційних технологій, а також безпосередньо необізнаність та недостатня кваліфікація фахівців сільськогосподарських підприємств.

На нашу думку, саме таким підходом пояснюється наявний й нині диспаритет розвитку села й міста. Ігнорування аграрними підприємствами стрімкого поширення Інтернет-мережі може призвести до втрати великої частини потенційного прибутку та частки на ринку, значного послаблення конкурентоспроможності й майбутніх можливостей для подальшого розвитку. Тому варто розуміти, що за застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій та розвитком торгівлі через Всесвітню мережу лежить майбутнє сільського господарства України.

Особливе місце серед процесів інформаційної технології управління сільськогосподарським підприємством, на нашу думку, займає процес представлення знань, який із низки причин ще не знайшов широкого розповсюдження в автоматизованих інформаційних технологіях. Але саме в сільськогосподарському виробництві завдання управління характеризуються більшою кількістю взаємопов'язаних та важкоформалізованих факторів, які дозволяють отримати рішення або в достатньо загальному, або в досить наближеному вигляді. Тому під час вирішення завдань управління на сільськогосподарському підприємстві часто вимагається думка експертів, що в автоматизованих інформаційних технологіях може бути реалізовано за допомогою експертних систем, які є однією з форм реалізації процесу представлення знань. Вимоги сучасності потребують самовдосконалення та самореалізації учасника ринкових відносин через отримання нових знань. Саме тому Г. Уткіна [9], досліджуючи триаду «знання – інформація – нові знання» як базовий вектор розвитку сучасного суспільства, зазначала, що наявність знань, узагальнених у суспільстві, їхня невичерпність, доступність не означає спроможність будь-якої людини володіти ними однаковою мірою.

Отже, ресурсами пізнання є не самі знання, а специфічні властивості, що притаманні конкретній особистості або групі людей: накопичення знань, трансформація та генерація нових знань і ідей, які можливо вважати інтелектуальним сприйманням, що ґрунтується на знанні й досвіді збирання, накопичення та переробки потоків інформації [9].

Глибокі теоретичні дослідження проблем інформації дозволили сьогодні по-новому підійти до усвідомлення самої сутності інформації взагалі та її ролі в управлінні підприємством. Якщо раніше під інформацією розуміли відомості, які передаються людьми усно або письмово, або «інформація може бути охарактеризована як збереження й відновлення її носієм упорядкованості станів та її джерела, що впливає на цього носія», то в сучасній трактовці, запропонованій ЮНЕСКО, інформація розглядається як «універсальна субстанція, що пронизує всі сфери людської діяльності, служить провідником знань і думок, інструментом спілкування, взаєморозуміння і співробітництва, ствердження стереотипів мислення і поведінки» [2]. Важливо відзначити, що нині виникає та стрімко розвивається ринок інформації та інформаційних технологій, які, у свою чергу, переводять пост-індустріальне суспільство в новий якісний стан – інформаційне суспільство, яке становить, на думку Л. Федулової [6], 5-й технологічний уклад із притаманними йому характерними рисами (рис. 1).

Проте в Україні ступінь впливу технологій на розвиток національної економічної системи є недостатнім і наочно відображається через індекс розвитку ІКТ, в основу розрахунку якого покладено експертні та кількісні оцінки щодо поширеності доступу до Інтернету в школах, конкуренції між Інтернет-провайдерами, діями уряду щодо сприяння використанню ІКТ, наявності та дієвості законодавства, що регулює ІКТ, кількості абонентів мобільного зв'язку та користувачів Інтернету тощо. Відомо, що у 2008 році Україна за цим індексом у рейтингу посіла лише 54 місце серед 154 країн світу [14]. Попри це, за даними Світового економічного форуму, Україна у 2009–2010 роках уже займала 82 місце (за індексом мережевої готовності, який показує місце країни в глобальному інформаційно-комунікаційному середовищі та перспективи її розвитку в цьому напрямі, або 3,53) серед 133 країн світу, включених до аналізу, тоді як у 2003–2004 роках індекс мережевої готовності України складав 2,96 та, відповідно, 78-ме місце зі 102 країн [5].

Світовий досвід переконливо свідчить, що для ефективного супроводу управлінської діяльності необхідна комплексна інформатизація суспільства. В Україні на розв'язання цієї проблеми спрямовано цілу низку документів, серед яких: «Національна програма інформатизації України», «Концепція формування й функціонування інформативно-аналітичної системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування», «Пропозиції щодо структури, порядку формування та використання системи інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України і органів державної влади», Закон України «Про інформацію», Закон України «Про телекомунікації» та ін.

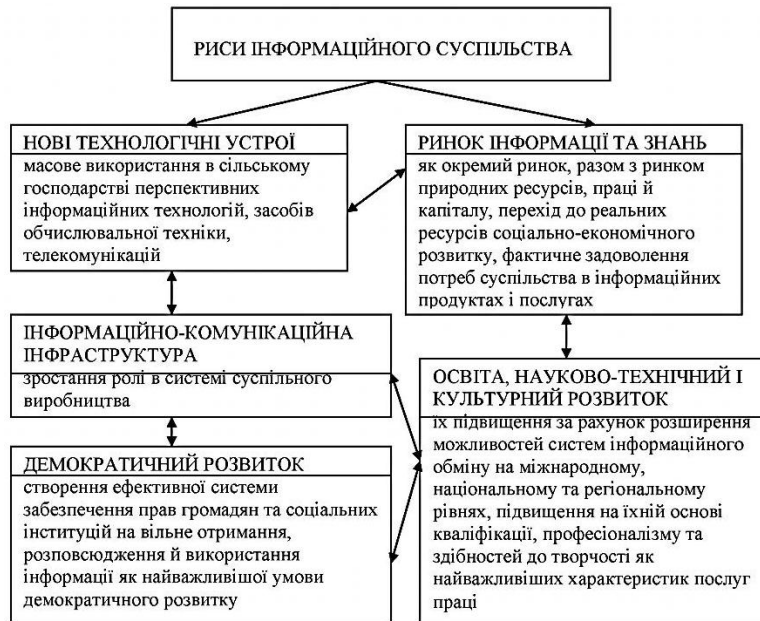

Рис. 1. Характерні риси інформаційного суспільства*

* Власна розробка автора.

Отже, в Україні спостерігається тенденція до нарощування потужностей із готовності країни до використання ІКТ в усіх сферах суспільного життя. Ми цілком впевнені, що в центрі реформування та подолання кризових явищ у сільському господарстві, необхідності запровадження механізмів сприяння

підвищенню рівня використання ІКТ в країні повинна стояти держава та органи державної влади. Вирішення державою в короткостроковій перспективі першочергових завдань розвитку ІКТ [13] є умовою прискорення економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності сільського господарства (рис. 2).

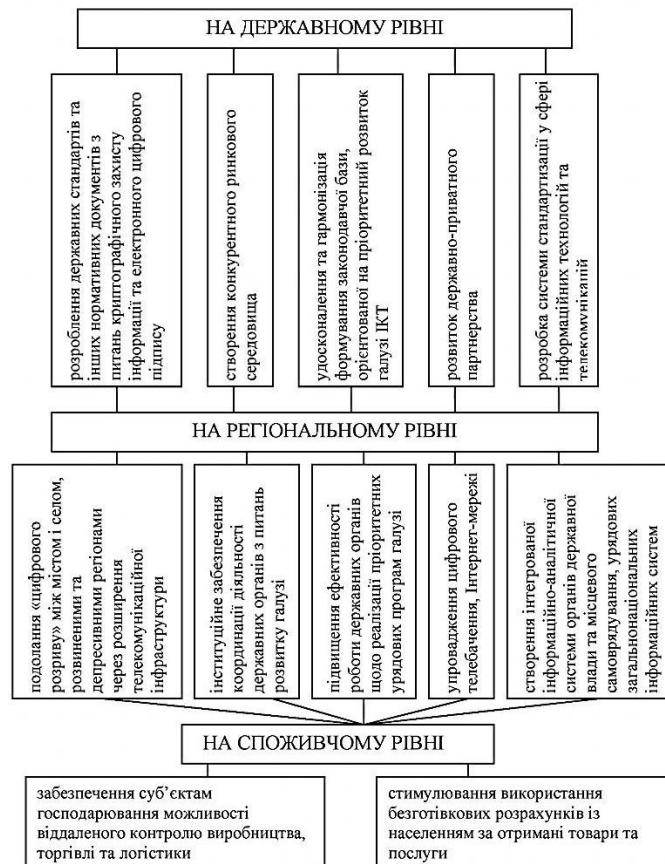

Рис. 2. Першочергові державні завдання розвитку ІКТ в сільському господарстві України в короткостроковій перспективі*

*Власна розробка автора.

Крім того, як відзначалось науковими дослідженнями, ефективне використання ІКТ за сучасних умов неможливе без якісної інфраструктури. Забезпечення такої інфраструктури, яка б відповідала потребам різних видів підприємств, починаючи від дрібних і середніх підприємств, закінчуючи великими фірмами й ТНК, повинно бути вирішено на рівні уряду країни [13]. Із цією точкою зору погоджується О. Шпикуляк, зазначивши, що «економіка, базована на знаннях, – це єдиний шлях, яким повинно розвиватися суспільство, лише тоді забезпечуватиметься прогрес, інноваційність та конкурентоспроможність» [4]. Досягнення в галузі знань у США офіційно визнані як основа економічного зростання, оскільки, згідно з їхніми оцінками, 1 долар, вкладений у науково-дослідні й дослідно-конструкторські роботи, забезпечує збільшення ВВП на 9 доларів [8]. За таких умов техніко-технологічне переозброєння агровиробництва, освоєння та використання наукоємних ресурсоощадних технологій виступає єдиним шляхом забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції, підвищення ефективності виробництва й забезпечення економічного зростання в Україні.

Автор переконаний, що це стане можливим за умови, коли офіційна державна політика України буде спрямована на використання наукових знань як головного ресурсу економічного зростання, запровадження системи заходів щодо відновлення й розвитку науково-технологічного потенціалу, а також ретельного розроблення методів поглибленого застосування системного підходу до таких надскладних об'єктів, як державне регулювання інвестиційних процесів в аграрному секторі з урахуванням передбачених чинним законодавством України перетворень інноваційного, інформаційного та стандартизаційного характеру, що вимагатиме застосування й міждисциплінарних методологій. Важливо розуміти необхідність удосконалення методів державного регулювання сфери інформатизації, розвитку нормативно-правової бази у сфері інформаційних технологій, інформаційної економіки та суспільства. Запропоновані автором інституціональні напрями державної політики є своєрідним системотворчим фактором швидкого формування та розвитку інформаційного суспільства в Україні, здатного підвищити конкурентоспроможність економіки країни на інвестиційно-інноваційній основі (рис. 3).

Рис. 3. Інституціональні напрями державної політики зі швидкого формування та розвитку інформаційного суспільства в Україні (власна розробка автора)

Позитивною тенденцією в цьому ракурсі є започаткування та введення в дію з 2013 р. Національної кадастрової системи з відображення стану земельних справ на публічній карті. Поява електронного кадастру засвідчила про те, що і держава, і суспільство дозріли до настання нової епохи у сфері земельних відносин – епохи кардинальної автоматизації, інтернетизації, інновації, а отже, прозорості та ефективності в управлінні як земельними, так і іншими ресурсами країни. Нині кожний користувач може побачити будь-

яку ділянку на публічній кадастровій карті, реєстрація відбувається автоматично, а приховати земельні махінації стало набагато важче. Заслугує на увагу також той факт, що нині в Україні розпочалася робота над глобальним проектом – створенням національної інфраструктури геопросторових даних. Масштаби цього проекту, як зазначають фахівці, безпрецедентні не лише для України, але й для багатьох розвинених країн світу.

Отже, конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств, підвищення ефективності вироб-

ництва й забезпечення їхнього економічного зростання повністю залежать від всебічної та поглибленої інформатизації всіх виробничих та управлінських процесів, через техніко-технологічне переозброєння агровиробництва та освоєння наукоємних ресурсощадних технологій. Це стане можливим за умови, коли офіційна державна політика нашої країни буде спрямована на використання інформації та наукових знань як головного ресурсу економічного зростання, запровадження системи заходів щодо відновлення й розвитку науково-технологічного потенціалу через пряме державне фінансування та механізми стимулювання інноваційних процесів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Інформаційно-комунікаційні технології, які на сучасному етапі перетворюються на одну з головних складових конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств, останнім часом зазнають динамічних змін. Зростання їх характерне і для України, яка, як і більшість країн світу, за умови успішного подолання наслідків економічної кризи має можли-

вість суттєво оптимізувати стан економіки. Великий та малоосвоєний внутрішній ринок інформаційно-комунікаційних технологій, високий рівень розвитку й популярність відповідної спеціалізованої освіти з безумовною державною підтримкою в поєднанні з економічним зростанням можуть стати передумовами перетворення України вже в найближчому майбутньому на регіонального лідера в інформаційно-комунікаційній сфері, що, у свою чергу, дозволить удосконалити державне регулювання системи управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств.

Зважена та обґрунтована підтримка й заохочення державою вітчизняних гравців на сільськогосподарському ринку щодо масового впровадження та використання у своїй діяльності інформаційно-технологічних інновацій могла б сприяти подоланню нерозвиненості ринкових відносин в Україні, яка прямо впливає на несприятливе для вітчизняних сільгоспвиробників зовнішнє середовище.

ЛІТЕРАТУРА

1. Рева О. В. Підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі запровадження інформаційних систем та технологій [Електронний ресурс] / О. В. Рева, О. О. Смирнов. – Режим доступу : <http://www.br.com.ua/referats/Computers/70685-4.html>.
2. Кремінь В. Г. Філософія управління [Текст] : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. Г. Кремінь, С. М. Пазиніч, О. С. Пономарьов. – К. : Знання України, 2007. – 360 с.
3. Ашихин А. Н. Состояние инновационной политики в зарубежных странах и Российской Федерации [Текст] / А. Н. Ашихин, Ю. Т. Смирнов, Д. В. Чернуха. – М. : ИНИЦ Роспатента, 2004. – 122 с.
4. Шпикуляк О. Г. Интеллектуальный капитал как институт экономики знаний [Текст] / О. Г. Шпикуляк // Экономика АПК. – 2010. – № 11. – С. 142–147.
5. Пабат О. В. Інформаційно-комунікаційна конкурентоспроможність як складова економічної безпеки України [Текст] / О. В. Пабат // Экономика АПК. – 2011. – № 4. – С. 157–161.
6. Федулова Л. І. Економіка знань [Текст] : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л. І. Федулова. – К., 2009. – 600 с.
7. Зеленков А. В. Аналіз ефективності використання інформаційних технологій у галузі управління землекористуванням [Текст] / А. В. Зеленков, І. М. Кадикова // Землепорядний вісник. – 2005. – № 3. – С. 14–16.
8. Мазнев Г. Є. Геоінформаційні технології в аграрному виробництві [Текст] / Г. Є. Мазнев // Экономика АПК. – 2011. – № 4. – С. 130–136.
9. Уткіна Г. А. Тріада «знання – інформація – нові знання» як базовий вектор розвитку сучасного суспільства [Текст] / А. Г. Уткіна // Экономика АПК. – 2014. – № 4. – С. 65–69.
10. Пугач Н. А. Інформаційно-консультаційне забезпечення розвитку сільського туризму [Текст] / Н. А. Пугач // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 86–91.
11. Швиденько О. М. Впровадження Інтернет-маркетингу в сільськогосподарських підприємствах [Текст] / О. М. Швиденько // Экономика АПК. – 2014. – № 1. – С. 129–135.
12. Щедрін О. М. Земельний кадастр на базі електронного документообігу [Текст] / О. М. Щедрін, О. О. Бондаренко // Землепорядний вісник. – 2004. – № 4. – С. 26–30.
13. Институционально-информационная экономика [Текст] : [підруч.] / [А. А. Чухно, П. М. Леоненко, П. І. Юхименко] ; за ред. А. А. Чухна. – К. : Знання, 2010. – 687 с.
14. Вахович І. М. Методичні підходи до формування стратегії розвитку інформаційної економіки регіонів України [Текст] / І. М. Вахович, С. О. Пиріг, Л. І. Іщук // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 4. – С. 208–216.
15. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах України у 2012 році. Експрес-випуск [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Дзюбак Е. Н.,

Черноморский государственный университет имени Петра Могилы, г. Николаев, Украина

Информационно-коммуникационные технологии в сфере государственного регулирования развития сельскохозяйственных предприятий

Статья посвящена обоснованию роли информационно-коммуникационных технологий в развитии инвестиционно-инновационной модели сельскохозяйственных предприятий. Исследована эффективность использова-

ния информационно-коммуникационных технологий при государственном регулировании развития аграрного сектора. Определено, что буферные процессы информатизации сельскохозяйственных предприятий имеют непосредственное влияние на эффективность управления, поскольку предоставляют менеджерам, финансистам, руководителям предприятия всех уровней новейшие методы обработки и анализа экономической информации. Обоснованы первоочередные задачи государства по развитию ИКТ в сельском хозяйстве Украины. Предложены институциональные направления государственной политики быстрого формирования и развития информационного общества в Украине, способного повысить конкурентоспособность сельскохозяйственных предприятий.

Ключевые слова: сельскохозяйственные предприятия; информационно-коммуникационные технологии; информационное общество; государственное регулирование; конкурентоспособность.

Dziubak K. M.,

Petro Mohyla Black Sea State University, Mykolaiv, Ukraine

Information and communication technologies in the state regulation of development of agricultural enterprises

The article is devoted to the problem of information and communication technologies usage in development of investment and innovation model of the agricultural enterprises. The efficient implementation of information and communication technologies in the branch of government regulation of the agricultural sector is investigated. It was determined that the buffering process of informatization of agricultural enterprises have direct impact on the effectiveness of management because they provide managers, financiers, business leaders at all levels the newest methods of processing and analysis of economic information. Substantiates the priority tasks of the state of ICT development in agriculture of Ukraine. The author suggests directions for rapid formation and development of the information society in Ukraine with the aim to increase the competitiveness of the agricultural enterprises.

Keywords: agricultural enterprises; information and communication technologies; information society; government regulation; competitiveness.

Рецензенти: *Кузьменко О. Б.*, д-р екон. наук, професор;

Яремко Ю. І., д-р екон. наук, професор.

© Дзюбак К. М., 2015

Дата надходження статті до редколегії 20.11.2015